

SÈRIE 2

OPCIÓ A

1.

1.1. És un solitari. Quan era adolescent, en el seu poble, les lectures i la dedicació a l'escriptura l'havien conduït a isolar-se, a sentir-se superior als altres, a crear-se un univers propi que, a diferència de l'entorn real, podia controlar a voluntat. Ara, a la ciutat, on treballa en un diari, sovint es dedica a vagarejar pels carrers, a perdre's enmig de la gent. La fuga que li havien proporcionat, i que encara li proporcionen, els llibres, només és comparable amb la fugida que li suposa diluir-se o dissoldre's, com a transeüent indiferenciat, en les multituds.

Si el resum es considera correcte i prou complet: 1 punt.

Si el resum es considera correcte però no prou complet: 0'75 punts.

Si el resum es considera correcte però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el resum té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. *troballa*: cosa trobada per atzar, sense voler-ho, en el decurs d'una determinada activitat; descobriment; descoberta; ...

tafaneries: xafarderies; indiscrecions; murmuracions; safareigs; trapasseries; ...

impunitat: condició de qui escapa al càstig; exempció de càstig; immunitat; ...

dilució: acció o efecte de diluir o de diluir-se; dissolució; ...

Quatre respostes correctes: 1 punt.

Tres respostes correctes: 0'75 punts.

Dues respostes correctes: 0'5 punts.

Una resposta correcta: 0'25 punts.

1.3. Seríem injustos ...si diguéssim

Són formes de primera persona plural, el subjecte implícit de les quals és un "nosaltres" que tanmateix no correspon a cap plural real sinó a una manera que té el narrador individual de presentar-se com a inclòs en un col·lectiu i, doncs, a impersonalitzar-se relativament.

El narrador, que no apareix com a personatge en el text, es pot caracteritzar com a omniscient, en la mesura que sembla saber-ho tot del personatge protagonista.

Si s'identifiquen correctament les dues formes: 0'25 punts.

Si el comentari és adequat, coherent i està ben cohesionat: 0'75 punts.

Si el comentari és adequat, però té algun defecte lleu de coherència i/o cohesió: 0'50 punts.

Si el comentari és adequat, però presenta força defectes de coherència i/o cohesió: 0'25 punts.

1.4. "El plaer sorgeix quan pot trobar un tret que el diferenciï de qualsevol altra persona que hi hagi al poble, i així, saber de l'Ariosto o de Dante –sobretot d'italians, no sap per què- té més de llibre que es posa sota els peus per mirar els altres des d'una mica més amunt, que de llibre que es posa dins del cap per mirar-se el món d'una altra manera, llibres que el fan diferent."

Si el text dóna una solució del tot adequada a la instrucció donada: 1 punt.

Si el text dóna una solució en general adequada, però té un defecte: 0'75 punts.

Si el text dóna una solució en general adequada, però té dos defectes: 0'5 punts.

Si el text dóna una solució en general adequada, però té tres defectes: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.

3.1. a) Les oracions són les següents:

1. "La fuga que li proporcionaven els llibres arribava fins avui"
oració principal [o bé: primera oració principal]
  2. "que li proporcionaven els llibres"
oració subordinada adjectiva de relatiu, especificativa
  3. "(i) només es podia comparar amb la fugida que els viatges i les multituds li donaven de tant en tant"
oració coordinada a la principal [o bé: segona oració principal, coordinada a la primera]
  4. "que els viatges i les multituds li donaven de tant en tant"
oració subordinada adjectiva de relatiu, especificativa
- b) Subjecte de 1: "La fuga que li proporcionaven els llibres"
Subjecte de 2: "els llibres"
Subjecte de 3: implícit (= "La fuga que li proporcionaven els llibres")
Subjecte de 4: "els viatges i les multituds"

*Si la resposta a a) es considera prou correcta i completa: 0'5 punts.**Si la resposta a a) es considera correcta però incompleta: 0'25 punts**Si la resposta a b) es considera prou correcta i completa: 0'5 punts.**Si la resposta a b) es considera correcta però incompleta: 0'25 punts.*

- 3.2. a) li (proporcionaven) complement indirecte
es (podia comparar) signe o funció d'impersonal (o d'impersonalització)
li (donaven) complement indirecte
- b) fins avui complement circumstancial de temps (CCT)
amb la fugida complement preposicional de règim verbal (CR, o CRV)
de tant en tant locució adverbial temporal, que fa de CCT

*Si la resposta a a) es considera correcta i (prou) completa: 0'25 punts.**Si la resposta a b) es considera correcta i (prou) completa: 0'25 punts.*3.3. L'opció correcta és la **b**.*Resposta correcta: 0'5 punts.**Resposta incorrecta: -0'25 punts.**En blanc: 0 punts.*

- 3.4. escasses → nombroses, abundoses, abundants, ...
valuosa → menyspreable, poca cosa, inútil, ...
entotsolat → acompanyat
diferent → igual, idèntic, semblant, similar, ...
adolescent → madura

*Cinc respostes correctes: 1 punt**Quatre respostes correctes: 0'75 punts.**Tres respostes correctes: 0'50 punts.**Dues respostes correctes: 0'25 punts.*

- 3.4. paradoxalment: "x": [ks], o bé: oclusiu velar sord + fricatiu alveolar sord
botigues: "gu": [ɣ], o bé: aproximant velar sonor
transeünt: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor
més escasses: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor
personatges: "tg": [dʒ], o bé: africacat palatal sonor

*Cinc respostes correctes: 1 punt.**Quatre respostes correctes: 0'75 punts.**Tres respostes correctes: 0'5 punts.**Dues respostes correctes: 0'25 punts.*

OPCIÓ B

1.

1.1. L'articulista té una opinió molt alta de Clint Eastwood. A més de considerar-lo "mestre indiscutible", assegura que "no té límits", li atribueix un "incessant afany de superació" i parla de "rigor, elegància i classicisme" com a característiques habituals del seu cinema. També té una excel·lent opinió del film estrenat: a més d'informar sobre el seu argument, manifestament interessant, ens diu que hi desplega un discurs brillant i que conté alguns dels moments "més fascinants i intensos" de la seva cinematografia.

Si l'explicació es considera correcta i prou completa: 1 punt.

Si l'explicació es considera correcta però no prou completa: 0'75 punts.

Si l'explicació es considera correcta però clarament incompleta: 0'5 punts.

Si l'explicació té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. • ELS CINEMES LES ESTRENES DE LA SETMANA

Són dos títols, un de molt genèric i l'altre més específic, que conjuntament serveixen per encapçalat el que es pot considerar com la secció del diari dedicada al cinema.

• EL PAISATGE DESPRÉS DE LA BATALLA

És el títol que l'articulista ha posat a la seva crònica. Justament motivat per l'argument del film recensat, té tota la pinta d'estar inspirat en un altre títol, també cinematogràfic, o literari. [Hi ha, de fet, un film excel·lent, de 1970, del polonès Andrzej Wajda que es diu així, però aquesta informació, és clar, no és exigible.]

• Clint Eastwood presenta...

És, senzillament, un resum ben fet de la crònica. Com a tal, en destaca els punts més importants des d'un punt de vista informatiu.

Si les explicacions es consideren correctes i prou completes: 1 punt.

Si les explicacions es consideren correctes però no prou completes: 0'75 punts.

Si les explicacions es consideren correctes però clarament incompletes: 0'5 punts.

Si les explicacions tenen algun defecte greu però recullen informació pertinent: 0'25 punts.

1.3 a) • Million dollar baby Mystic River Banderas de nuestros padres Crash

Els ponts de Madison Letters from Iwo Jima

Són, evidentment, títols de films. Els que són en anglès són títols originals. Pel que fa als dos primers i a *Crash*, és el cas que també són els títols amb què els films es coneixen tant a l'estat espanyol com a Catalunya, perquè no han estat objecte de traducció oficial. Quant al sisè, se'n dona el títol original perquè és (era) pel·lícula no estrenada i, doncs, encara no se sap si se li assignarà títol o títols traduïts. *Banderas...* és el títol oficial espanyol del film recensat: en la premsa en català se l'anomenarà així, segons costum establert, mentre no se'n faci versió catalana. *Els ponts...* és un film del qual hi ha versió catalana (s'ha projectat a TV3) i és per això que el cronista l'anomena amb el títol en català.

• *trionfal* Escrivint en cursiva aquest adjectiu el cronista en fa un ús irònic, si no sarcàstic, pel qual es mostra molt reticent respecte del que literalment diu.

• *in crescendo* És una expressió llatina fossilitzada, l'ús de la qual, encara que és força corrent, no es considera del tot integrat a l'expressió catalana. És costum establert d'escriure en itàliques aquest tipus d'expressions.

b) • (Ryan Phillippe) (Jesse Bradford) (Adam Beach)

És com es diuen els actors que interpreten el paper, respectivament, del personatge el nom del qual s'esmenta immediatament abans dels parèntesis.

• (l'autor de *Crash*)

És un incís que serveix perquè el lector pugui recordar que el guionista de *Banderas...* és el director d'un film ben conegut, com se suposa que és *Crash*.

Observacions relatives a a) considerades correctes i (prou) completes: 0'75 punts.

Observacions relatives a a) considerades correctes però incompletes: 0'5 punts.

Observacions relatives a a) amb algun error però amb informació pertinent: 0'25 punts.

Observacions relatives a b) considerades correctes i (prou) completes: 0'25 punts.

- 1.4 **artístic, -a:** *adj.* Relatiu o pertanyent a l'art o als artistes. | Fet amb art.
díptic: *m.* Conjunt de dues obres d'art estretament relacionades entre si, pel fet de tenir en comú un tema que cadascuna tracta des d'un punt de vista complementari del de l'altra.
icònic, -a: *adj.* Relatiu o pertanyent a la icona, a la imatge entesa com a signe.
bèl·lic, -a: *adj.* Relatiu o pertanyent a la guerra.

Per cada definició considerada acceptable: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.

3.1. 1) "com es va manipular...moment"

SUBSTANTIVA INTERROGATIVA INDIRECTA, COMPLETIVA del verb revela;

2) "(no sols) per pujar... país"

ADVERBIAL INFINITIVA FINAL, COMPLEMENT CIRCUMSTANCIAL;

3) "(sinó també) per mirar... moment"

ADVERBIAL INFINITIVA FINAL, COORDINADA ADVERSATIVA de l'anterior;

4) "d'aconseguir fons"

SUBSTANTIVA INFINITIVA, COMPLETIVA del verb mirar;

5) "(i) mantenir... moment"

SUBSTANTIVA INFINITIVA, COORDINADA COPULATIVA de l'anterior;

6) "que no passava... moment"

ADJECTIVA DE RELATIU ESPECIFICATIVA, CN del nom exèrcit.

Per cada diagnòstic considerat correcte i complet: 0'25 punts.

3.2. L'opció correcta és la d).

Resposta correcta: 0'5 punts.

Resposta incorrecta: -0'25 punts.

En blanc: 0 punts.

- 3.3. cims → punts més baixos, fallides, errors més remarcables, cagades, bunyols,
 autoestima → autoodi
 tragèdia → comèdia, pallasada, bufonada,
 confusió → aclariment, il·luminació, llum, clarícia, claredat,

Per cada antònim considerat acceptable: 0'25 punts.

- 3.4. **incessant:** "c": [s], o bé: fricatiu alveolar sord
afany: "ny": [ɲ], o bé: nasal palatal (sonor)
desafiament: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor
arriba: "b": [β], o bé: aproximant bilabial sonor
més enllà: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor

Cinc respostes correctes: 1 punt.

Quatre respostes correctes: 0'75 punts.

Tres respostes correctes: 0'5 punts.

Dues respostes correctes: 0'25 punts.

SÈRIE 1

OPCIÓ A

1.

1.1. En Tomàs és un personatge mesquí, incapaç de deslliurar-se de l'obediència a en Sebastià i de prendre partit per una veritat que entreveu però que, per covardia, es resisteix a reconèixer. Quan l'amo respon falsament a la qüestió que ell ha gosat plantejar-li amb una deferència exagerada, no sols es dóna fàcilment per satisfet sinó que, per adular-lo, es posa a malparlar de la gent senzilla carregada de raó i a insultar en Xeixa. La seva mala consciència s'evidencia en l'exclamació amb què acaba l'escena.

Si el retrat es considera correcte i prou complet: 1 punt.

Si el retrat es considera correcte però no prou complet: 0'75 punts.

Si el retrat es considera correcte però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el retrat té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. Sebastià a Xeixa: tractament de TU; "Doncs agafa els trastets..."

Xeixa a Sebastià: tractament de VÓS; "Això sí, veieu?"

Tomàs a Sebastià: tractament de VÓS; "I jo voldria dir-vos-ho..."

Sebastià a Tomàs: tractament de VÓS; "Bé, rumieu's'ho, i ja m'ho direu..."

Tomàs a Xeixa: tractament de TU; "Ho sents, tu, mala llengua?"

Xeixa a Tomàs: tractament de VÓS; "No m'ho digueu malagraït..."

[Nota: Es poden adduir altres exemples pertinents dels tractaments emprats.]

Sis tractaments ben identificats i correctament exemplificats: 1 punt.

Cinc tractaments ben identificats i correctament exemplificats: 0'75 punts.

Quatre tractaments ben identificats i correctament exemplificats: 0'5 punts.

Tres tractaments ben identificats i correctament exemplificats: 0'25 punts.

1.3. a) 1. "No m'ho digueu malagraït, Tomàs,..." (a Tomàs)

2. "Pegueu-me! Au!" (a Sebastià)

3. "Teniu, doncs!" (a Sebastià)

b) 1. Dolgut perquè Tomàs li ha dit malagraït, l'instiga que retiri el mot injust.

2. "Quadrant-se" davant Sebastià, el repta que dugui a terme l'amenaça que acaba de fer-li, donant-li a entendre que està disposat a tornar-s'hi.

3. Per aconseguir que Sebastià no pugui haver tingut ni un xic de raó en acusar-lo de lladre, li retorna, amb menyspreu, el farcell i la manta.

a) Tres intervencions correctament identificades: 0'5 punts.

Dues intervencions correctament identificades: 0'25 punts.

b) Tres explicacions considerades pertinents: 0'5 punts.

Dues explicacions considerades pertinents: 0'25 punts.

- 1.4. **Sebastià:** "Au, Xeixa, a casament" → b) ORDRE
Tomàs: "I jo voldria dir-vos-ho, i no sé com fer-ho, Sebastià" → f) TITUBEIG
Tomàs: "...us vinc a preguntar, Sebastià, i no us ofengueu, fill,..." → d) TEMOR A LA REACCIÓ DE L'INTERLOCUTOR
Tomàs: "Eh que no hi ha res, Sebastià?" → a) SÚPLICA
Xeixa: "No m'ho digueu malagraït, Tomàs, que no sabeu..." → c) QUEIXA
Sebastià: "I què tant de juraments! Anem's-en, Tomàs, i..." → e) INVITACIÓ

Sis actes/actituds ben identificats i caracteritzats: 1 punt.

Quatre o cinc actes/actituds ben identificats i caracteritzats: 0'75 punts.

Tres actes/actituds ben identificats i caracteritzats: 0'5 punts.

Dos actes/actituds ben identificats i caracteritzats: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.

- 3.1. a) subjectes: *jo; això; Déu; ell; jo*
 b) CD: *ho, que això és cert, me; ho; mentida*
 c) CI: *us*
 d) atribut: *cert*

Resposta a a) correcta i completa: 0'25 punts.

Resposta a b) correcta i completa: 0'25 punts.

Resposta a c) correcta: 0'25 punts.

Resposta a d) correcta: 0'25 punts.

3.2. L'opció correcta és la c).

- 3.3. com que → subordinada adverbial causal
després que → subordinada adverbial concessiva
mai que → subordinada adverbial concessiva

Tres respostes correctes: 0'5 punts.

Dues respostes correctes: 0'25 punts.

- 3.4. *farcell* → fardell, lligall, embolcall, ...
bunbum → rumor, brama, rebombori, soroll, ...
malagraït → desagraït, ingrát
amistançat → amant

Quatre respostes encertades: 1 punt.

Tres respostes encertades: 0'75 punts.

Dues respostes encertades: 0'5 punts.

Una resposta encertada: 0'25 punts.

- 3.5. **Xeixa:** "x": [ʃ], o bé: fricatiu palatal sord
Alça: "ç": [s], o bé: fricatiu alveolar sord
veus-ho aquí: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor
fill: "ll": [ʎ], o bé: líquid lateral palatal
podia: "d": [ð], o bé: aproximant dental sonor

Cinc respostes correctes: 1 punt.

Quatre respostes correctes: 0'75 punts.

Tres respostes correctes: 0'5 punts.

Dues respostes correctes: 0'25 punts.

OPCIÓ B

1.

1.1. El tema o idea central és l'afinitat cultural entre Itàlia i Catalunya i de quina manera aquesta afinitat, decisiva per a la identitat cultural dels catalans, serveix per aclarir el seu passat i el seu present. El marc històric són els anys vint del segle passat, la darrera etapa del Noucentisme, època en què a Catalunya es va impulsar un fort corrent italianista que s'inspirava en l'esplèndid passat italià dels segles XIV-XVI. L'objectiu és d'estudiar a fons les diverses activitats culturals relacionades amb aquest corrent.

Si el resum es considera correcte i complet: 1 punt.

Si el resum es considera correcte però no prou complet: 0'75 punts.

Si el resum es considera correcte però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el resum té algun defecte greu però conté informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. a) (en la citació): Nosaltres som tenim anem portem nostres

(lín. 12) "...ens ve a dir..."

(lín. 16) "La història que expliquem en aquest llibre..."

(lín. 32) "...que marca l'inici del nostre itinerari..."

b) - (en la citació) El "nosaltres" a què es refereix Sagarra és el format, en principi, per tots els catalans.

- (lín.12) Aquí la primera persona plural es refereix, més o menys figuradament, al col·lectiu de lectors o receptors de la idea defensada per Sagarra.

- (lín. 16) Ara la primera persona plural és purament formal, perquè es refereix al jo individual de l'autora (és un "nosaltres" convencional, sovint usat pels autors).

- (lín. 32) Semblantment al cas anterior, el "nostre" es refereix bàsicament a l'autora, però potser vol incloure, també, tots aquells que l'acompanyin en l'itinerari recorregut, és a dir, els seus lectors.

Quatre casos ben identificats i ben caracteritzats: 1 punt.

Tres casos ben identificats i ben caracteritzats: 0'75 punts.

Dos casos ben identificats i ben caracteritzats: 0'5 punts.

Un cas ben identificat i ben caracteritzat: 0'25 punts.

1.3. *consideració* → observació, reflexió, apreciació,...

afinitat → parentiu, semblança, similitud, connexió,...

confluència → convergència, coincidència, concurrència,...

conjuntura → situació, circumstància, ocasió, avinentesa,...

Quatre sinònims adequats: 1 punt.

Tres sinònims adequats: 0'75 punts.

Dos sinònims adequats: 0'5 punts.

Un sinònim adequat: 0'25 punts.

1.4. a) És un present que indica que sempre ha estat així: en aquest sentit, es pot dir 'atemporal'.

b) És un present també, d'alguna manera, 'atemporal' (perquè Sagarra ens ho continuarà dient per sempre més), però que lògicament té un començament, que vindria a ser la data en què va publicar l'article.

c) És el present propi de l'actualitat creada pel mateix llibre, el de la història que s'hi explica en tant que s'hi explica, el present de l'ara' del text.

d) És un present que està en lloc del passat referit (el de la conjuntura històrica objecte d'estudi), un present dit 'històric' perquè es fa servir sovint per narrar històries passades com si fossin actuals.

Quatre respostes adequades: 1 punt.

Tres respostes adequades: 0'75 punts.

Dues respostes adequades: 0'5 punts.

Una resposta adequada: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.

3.1. a) "Nosaltres... Empordà"; "que (tenim...)"; "que (som fills...)"; "que (són ben nostres".

b) "aquell camp de Tarragona i aquell Empordà"; "el món nou"; "totes...nostres"; "que (portem dins)". [ATENCIÓ: és acceptable (però no obligat) que també considerin CD "la mar"].

c) "fills de Roma"; "ben nostres".

d) CN de Nosaltres: "els catalans"; "que som... i que tenim...";CN de fills: "de Roma"; CN de camp: "de Tarragona"; CN de món: "nou";CN de coses: "que portem... i que són ben nostres".e) CRV de anem: "a Roma". [ATENCIÓ: és acceptable (però no obligat) que també considerin CRV de anem "a aclarir, a precisar... nostres".]

f) "els (catalans)", "la (mar)", "aquell (camp...)"; "aquell (Empordà)"; "el (món...)"; "totes" "aquelles" (coses...).

Per cada resposta correcta i (prou) completa: 0'25 punts.

3.2. L'opció correcta és la c).

3.3. Mots amb accent diacrític: "són"; "bé"; "món"; "és"; "què".

Els correctors avaluaran la correcció i completesa dels motius adduïts.

*Cinc explicacions considerades correctes i completes: 1 punt.**Quatre explicacions considerades correctes i completes: 0'75 punts.**Tres explicacions considerades correctes i completes: 0'5 punts.**Dues explicacions considerades correctes i completes: 0'25 punts.*

3.4. objectiu: "j": [ʝ], o bé: fricatiu palatal sonor

estudi: "d": [ð], o bé: aproximant dental sonor

aquelles: "ll": [ʎ], o bé: líquid lateral palatal

manifestacions: "f": [f], o bé: fricatiu labiodental sonor

fixar: "x": [ks], o bé: oclusiu velar sord + alveolar fricatiu sord

*Cinc respostes correctes: 1 punt.**Quatre respostes correctes: 0'75 punts.**Tres respostes correctes: 0'5 punts.**Dues respostes correctes: 0'25 punts.*